

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1468/2018
07.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибаше и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милош Милић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „ББ“ у ..., коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Крагујевцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3278/17 од 12.12.2017. године, у седници већа одржаној 07.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3278/17 од 12.12.2017. године тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 1240/16 од 27.04.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 1240/16 од 27.04.2017. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезана је тужена да на име накнаде штете због неувећања коефицијента за обрачун зараде у периоду од 05.09.2013. године до 31.07.2015. године исплати тужиљи износ од 89.754,72 динара са законском затезном каматом почев од 27.03.2017. године и износ од 31.321,00 динара на име законске затезне камате обрачунате од доспелости сваког појединачног месечног потраживања до 26.03.2017. године. Ставом другим изреке обавезана је тужена да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 47.593,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3278/17 од 12.12.2017. године, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 1240/16 од 27.04.2017. године тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље, садржине као у првом ставу изреке првостепене пресуде, и одлучена је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је путем пуномоћника благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 - у даљем тексту: ЗПП) и нашао да је ревизија тужиље основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у спорном периоду радила код тужене као професор разредне наставе у одељењу у које је био уписан и један ученик који је имао потешкоћа са остваривањем резултата, због чега је тужила са њим морала да ради по индивидуалном образовном плану, у складу са мишљењем интересорне комисије и одлуком стручног колегијума. За наведени рад плата тужиљи није увећана за 10 % у складу са Уредбом Владе РС о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама. Висина увећања од 10% у траженом периоду утврђена је вештачењем од стране вештака финансијске струке, као и износ обрачунате камате од дана доспелости сваког појединачног месечног износа до дана вештачења. Тај износ досуђен је првостепеном пресудом тужиљи као накнада штете због неисплаћене увећане плате, са припадајућом законском затезном каматом.

Побијаном другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда и одбијен је као неоснован тужбени захтев са образложењем да је првостепени суд погрешно применио материјално право, конкретно одредбу члана 3. став 1. тачка 4. Уредбом Владе РС о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама. По тумачењу другостепеног суда, тужила није могла да стекне право на увећање коефицијента за обрачун зараде по наведеној Уредби Владе РС, јер није запослена у школи за децу ометену у развоју, већ је наставник разредне наставе у редовној основној школи која нема посебно одељење за децу ометену у развоју, док чињеница да је у њеном одељењу био један ученик са сметањама у развоју не даје основ за увећање коефицијента за обрачун зараде.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиље указује да је у побијаној другостепеној пресуди погрешно тумачено и примењено материјално право.

Наиме, чланом 3. став 1. тачка 4. Уредбе Владе РС о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“ број 44/01,...124/2012), прописано је да се коефицијент запосленом у школи за децу ометену у развоју и наставнику одељења за децу ометену у развоју при редовној основној школи увећава за 10%.

Простим језичким тумачањем цитираног члана наведене Уредбе јасно је да право на увећање зараде од 10% имају, поред запослених у посебним школама за децу ометену у развоју, и наставници у редовним школама са формираним посебним одељењем за децу ометену у развоју, а који са њима раде. Међутим, у ситуацији када је један од циљева редовног васпитно - образовног система у нашој земљи инклузија, односно укључивање у тај систем и деце са тешкоћама у развоју, неопходно је шире, системско и циљно тумачење које је, по оцени Врховног касационог суда, правилно дао првостепени суд. Наиме, првостепени суд је дао шире тумачење примене цитираног члана, сматрајући да је намера доносиоца Уредбе приликом формулисања наведеног члана била да се увећање зараде по овом основу за 10% призна наставном особљу које у редовним школама ради са децом ометеном у развоју (са сметњама, потешкоћама у развоју), независно од одељења у које су та деца уписана, а због њиховог додатног радног ангажовања и напора које неспорно свакодневно улажу у раду са том децом, што оправдава признање права на увећану зараду. Наиме, опште позната чињеница је да редовне основне школе, иако немају формирана посебна одељења за децу ометену у развоју, уписују такву децу у циљу њихове инклузије, развоја и стицања образовања заједно са децом која немају потешкоће и сметње у развоју. И у ситуацији без формираног посебног одељења, рад са децом ометеном у развоју, па макар се радило и о само једном ученику, изискује повећани радни ангажман и додатне обавезе наставника, посебно наставника разредне наставе који са дететом ометеним у развоју мора да ради по посебном направљеном индивидуалном образовном плану и програму у односу на осталу децу која наставу похађају по редовном плану и програму и да буде оспособљен да у процес учења укључи такво дете. По оцени Врховног касационог суда, то свакако изискује већи напор наставника у раду и управо та чињеница о посебном систему рада и додатном радном ангажовању наставника у раду са дететом са сметњама у развоју, а у циљу савладавања градива и дететовог образовања, представља довољан основ за признање увећане зараде том наставнику, независно од чињенице што у редовној школи не постоји посебно формирано одељење за децу ометену у развоју.

У конкретном случају, тужиља је као наставник разредне наставе у спорном периоду у свом одељењу имала ученика са сметања у развоју са којим је морала да ради по посебном индивидуалном образовном програму, са посебним припремама, обукама и додатним радним ангажовањем, али јој за такав рад није увећана плата. По налажању Врховног касационог суда, а из претходно наведених разлога, утврђено чињенично стање даје основа за увећање плате тужиљи у смислу члана 3. став 1. тачка 4. Уредбе Владе РС о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, те како јој тужена основна школа није омогућила остваривљење овог права, иста јој је на тај начин причинила материјалну штету у висини неисплаћене увећане зараде.

С' тога је побијана другостепена пресуда преиначена тако што је одбијена као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда, као у изреци ове пресуде, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић